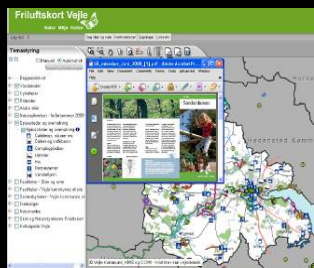

Hvordan skaber man gode projekter gennem godt samarbejde mellem sportsfiskere, lodsejere og kommune?

Kursus i vandløbsrestaurering
Den 20. September 2013

af Bo Levesen, Vejle Kommune

Friluftskort Vejle

Gr Vesterlund Dambrug

Grejs St. - efterafgroning ved Grejs Mølle

Friluftskort Vejle

Friluftskort Vejle

Grejs St. - vandløb

Tirsbæk Strand

Brug af vandløbsgrøde

Tirsbæk Strand

Tirsbæk Strand

Bindeballe Møllebæk

Omme Å - udlægning af gydegrus

Kongens Kær - besøgende

Kongens Kær - besøgende

Kongens Kær - indvielsen

Kongens Kær

Kongens Kær

Børkop Vandmølle - omløbsstrøg

Børkop Vandmølle

Børkop Vandmølle - omløbsstrøg

Odderbæk

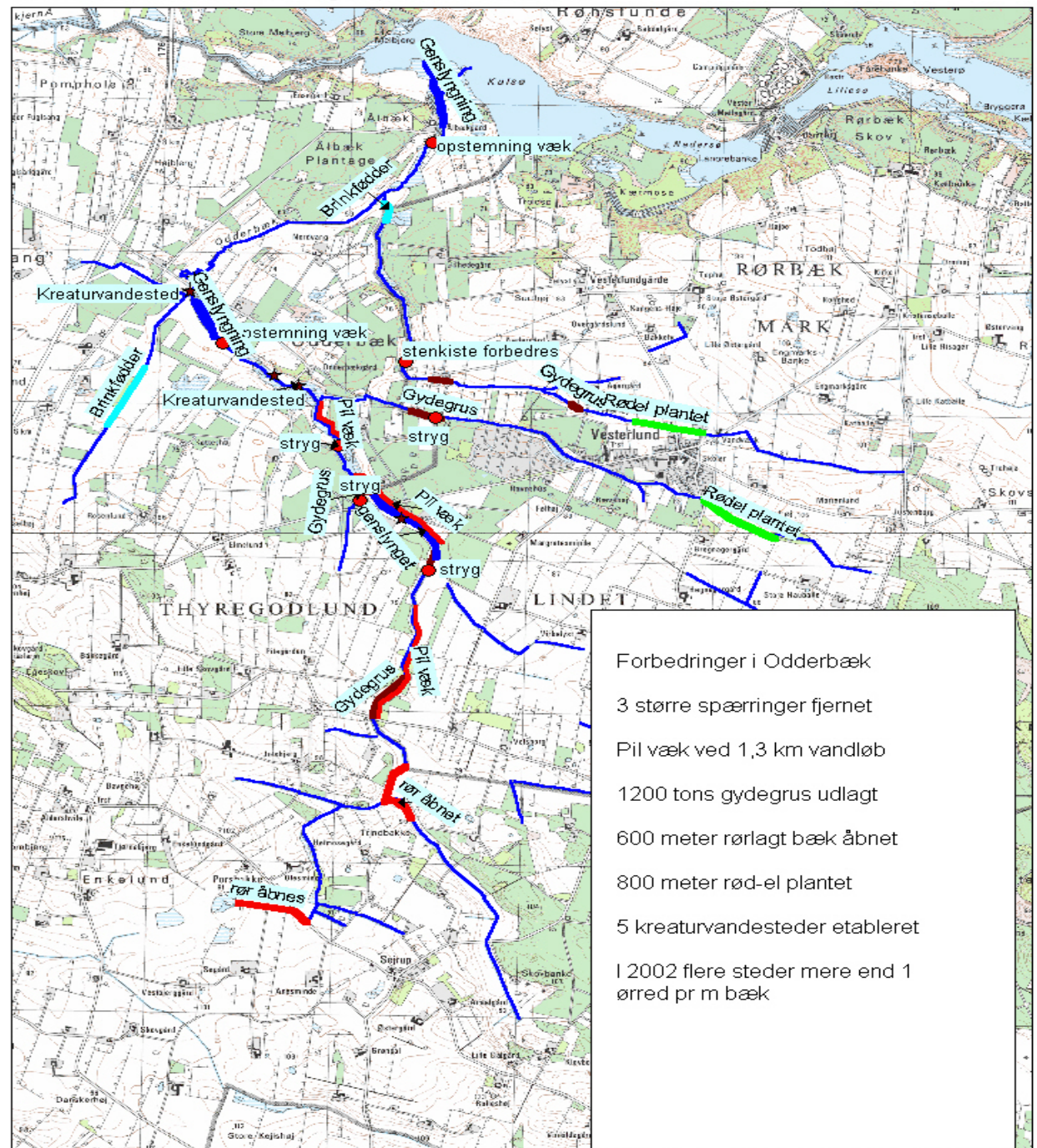
Se video af mange ørreder i lille vandløb

Klik på dette link:

[http://www.fiskepleje.dk/upload/dfu/fiskepleje.dk/raadgivning/undervisningsmateriale/undervisning_del2_2013/mange oerred i vandloeb.mp4](http://www.fiskepleje.dk/upload/dfu/fiskepleje.dk/raadgivning/undervisningsmateriale/undervisning_del2_2013/mange_oerred_i_vandloeb.mp4)

Odderbæk Vandløbslaug har sammen med Kommunen lavet mange forbedringer for natur og miljø i og omkring Odderbæk siden 1999

Vandplanens krav til vandløbene er allerede opfyldt!

De store mål

Rene vandløb med variation

En ren Kulsø

Rig natur på enge og overdrev langs
Odderbæk

Gennemførelse af de 49 naturplaner

Gode muligheder for at nyde natur og
landskab i Odderbæk-området

Erosion kan give meget sand og næringsstof

Nye 15 m bræmmer ved
Børge Hansens jord ved
Vesterlund Bæk

SAND, sand og sand...
-og sandfang!

50 års sandaflejringer

Kulsø

500 års
Sandaflejringer

Mirakelmidlet: Sandfang!

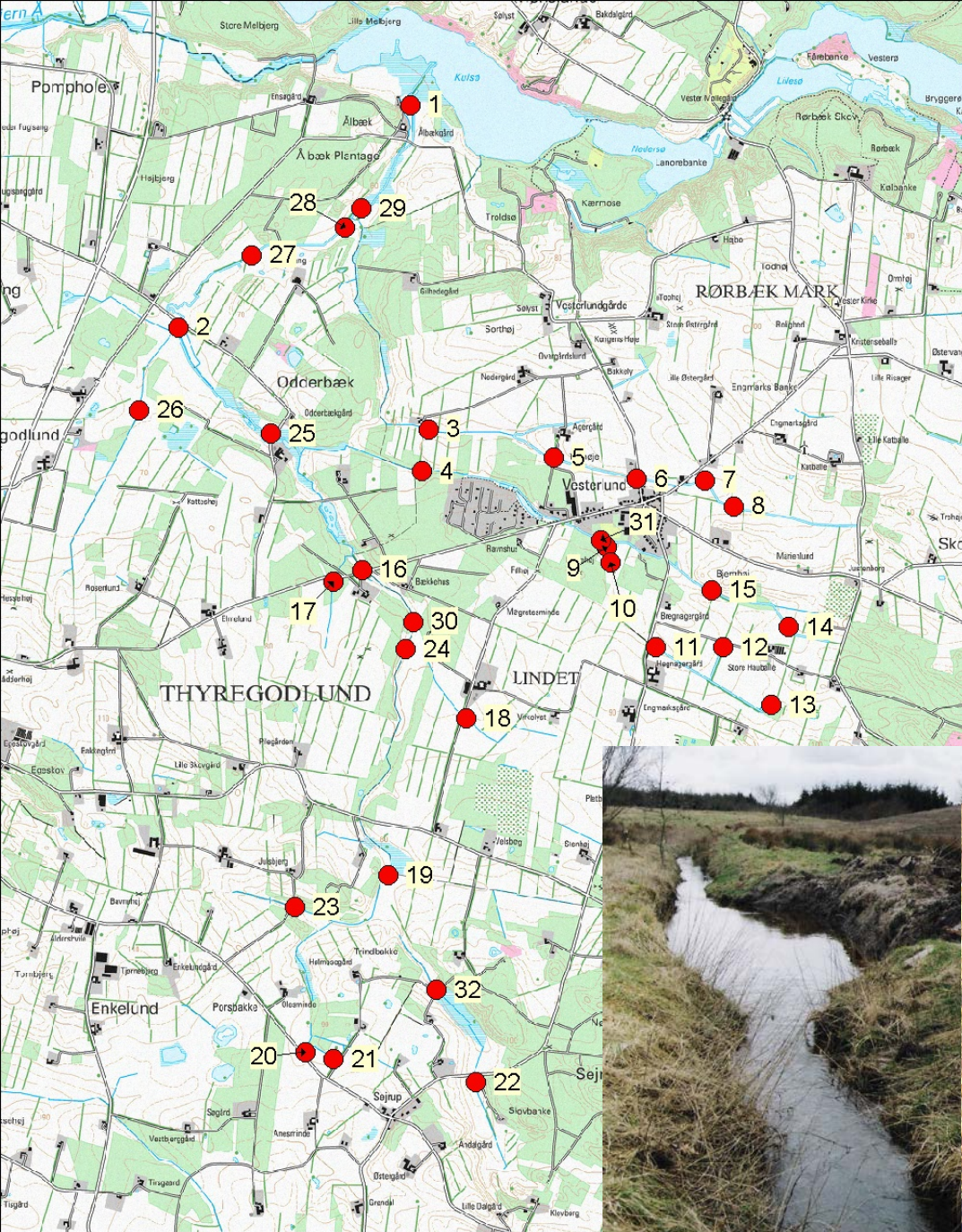
Har de virket??

Ja, de kan holde bunden nede,

meeen det kniber lidt med biologien, særligt fiskene.

Fiskenes gydebanker sander til trods sandfang.

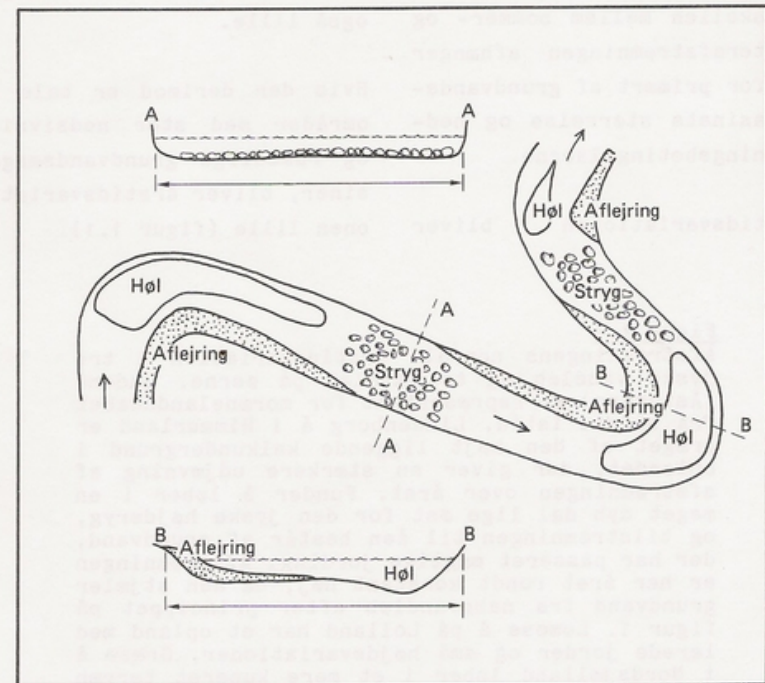
HVORFOR DET?

I uregulerede vandløb, er der høller og stryg.

Vandløbet ligger højt i terrænet og kan oversvømme ådalen

Vesterlund Bæk ved Kulsøvej

Før..

Efter..

Danmarks næststørste vådområdeprojekt efter VMPIII

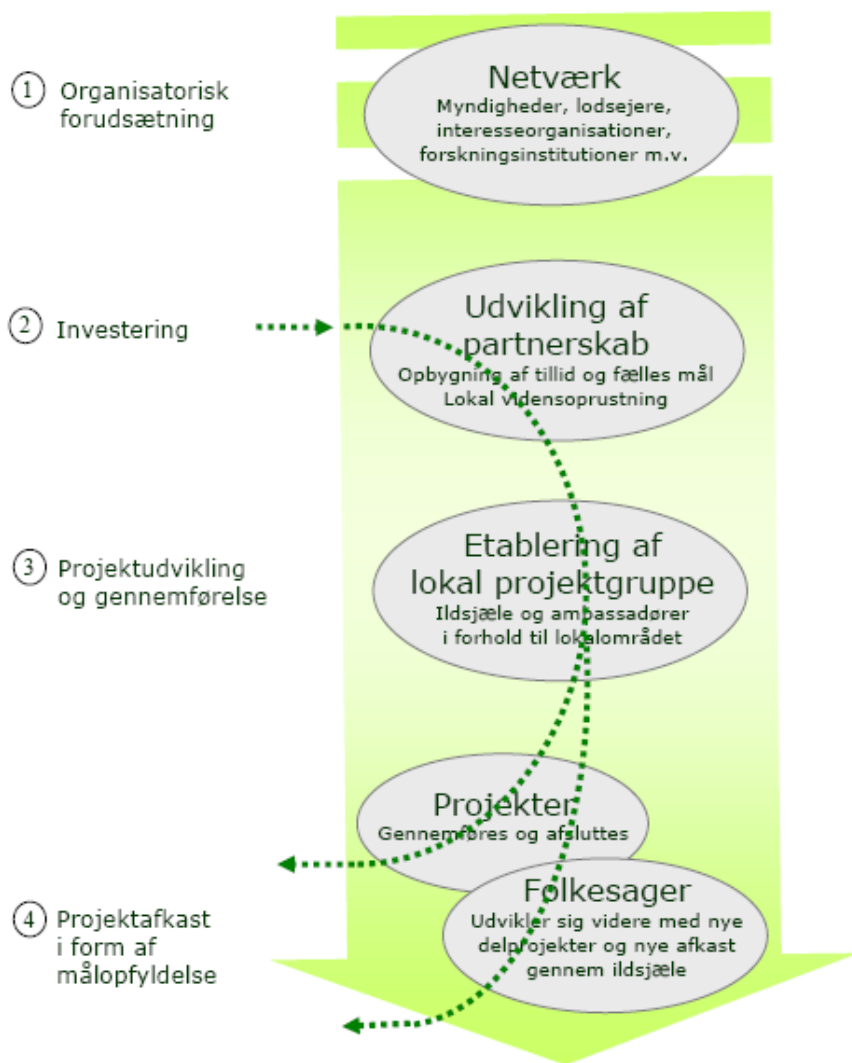

Odderbæk vådområde – et brag af en indvielse...

Hvordan arbejder vi i Vejle?

Arbejdsform i Natur & Miljø:

- vi kender og afdækker interesserne indenfor området
- vi opbygger netværk med borgere, lodsejere, landmænd, erhverv og organisationer
- vi går i dialog og udvikler partnerskaber
- vi projektudvikler med de lokale partnere og samarbejder med dem om at nå vores fælles mål
- vi skaber medvind og synergi-effekter

”dialogbaseret naturudvikling”

Miljøudvalget på tur ved Odderbæk

Randzonedebat!!!

Vejle Å Tørskind

Genslyngning af Vejle Å Tørskind

**ELFISKEUNDERSØGELSE,
TØRSKIND, JUNI 2012**

Elfiskeundersøgelse, tørskind, juni 2012

Lokalitet / stryg	Antal ørreder per meter vandløb (fisket 2 meter langs bredden)
20 meter nedstrøms Tørskind bro	1,23
300 meter nedstrøms Tørskind bro	2,1 (kun den ene bred fisket)
400 meter nedstrøms Tørskind bro	2,17

2
4

Tørskind-genslyngningen: Det virker!

Lystfiskerne fanger masser af store havørreder!

Strygene er fyldt med ørredyngel.

De gode grøde-arter stortrives.

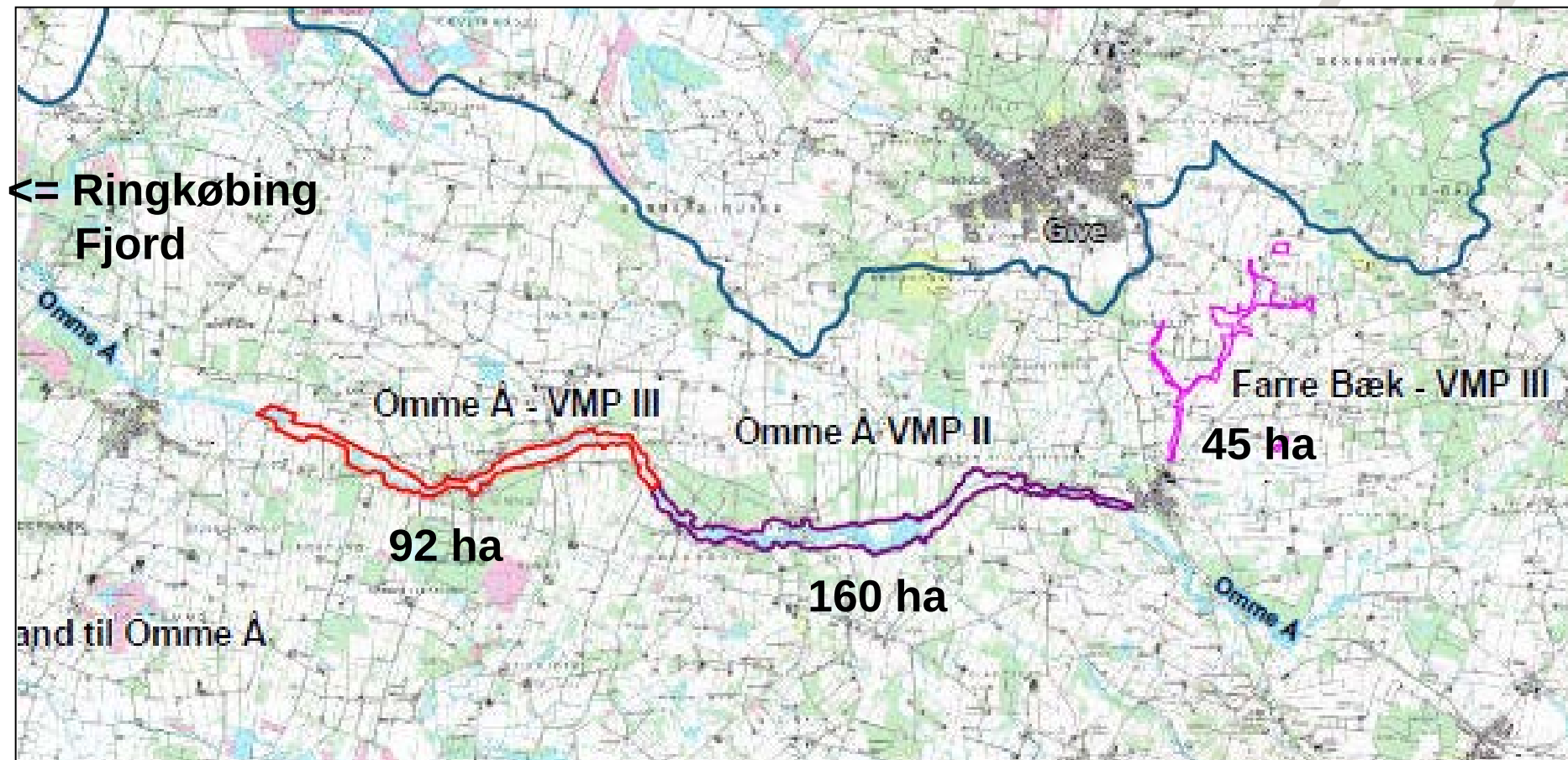
100 gydegravninger.

Ypperste vandkvalitet –
faunaklasse 7.

Omme Å

Omme Å – tre vådområdeprojekter på stribe

Genslyngget Omme Å

Ca. 1960

Ca. 1965

Januar 2007

Naturlig aflæsning af sand ved Omme Å

En helt ny fiskeundersøgelse i Omme Å:

Naturgenopretning giver fiskeliv

Bækørreder i flere årgange, stallinger op til monsterstørrelse og endda nogle havørreder blev resultatet af elektrofiskeri i Omme Å

AF BØRGE LARSEN
bols@vejleamtsfolkeblad.dk

Operationen er lykkedes. Og patienten – Omme Å – har det godt. Rigtig godt endda.

Behandlingen har været tidkrævende og har involveret kommunen og oprindeligt også amtet, Skov & Naturstyrelsen og ikke mindst lodsejere og dambrugere på strækningen. Desuden har der været involveret storesummer i det store naturgenopretningsprojekt, der endnu ikke er helt tilendebragt. Den sidste del fra Langelund til kommunegrænsen er for øjeblikket i

Kommunens natur og miljø sammen med Kim Iversen for Danmarks Center for Vildtlaugs og strøm på åens fisk mellem Grønbjerg og Langelund. Udbyttet var på mange måder overraskende, både i antal og i arter.

– Vi havde selvfølgelig håbet på, at her ville være godt med fisk, men det her overgår vore forventninger. Ikke mindst er vi overraskede over at finde havørreder, siger Bo Levesen fra kommunens natur og miljøforvaltning.

Spærringer nede ad åen. Han har med en fortid i det daværende Vejle Amt været med hele vejen gennem naturgenopretningen. Længst

Sådan foregår det, når man driver elektrofiskeri i Omme Å for at se, hvor mange fisk der lever i åen. Fiskene bliver mærkede og næste dag gentager man manøvreren for at se, hvor mange gengangere, man kan fange. □ Foto: Mads Hansen

Udsat laks fra stryg 2.

Hvor skal man ende og begynde??

Få lavet en god plan med **tydelige mål** SAMMEN med lodsejerne og kommunen.

Og hvad betyder det så?

Start med at afgrænse opgaven, hvad kan I magte og hvem kender I?

Hvilket problem vil I løse?

Hvilket vandløb skal det være?

Hvem kender lodsejere?

Hvem kender nogen fra kommunen

Hvem kender andre ambassadører i nærheden?

Hvordan opbygger I netværk?

Sidder I i Grønt råd?

Kender/ snakker I med de lokale politikere? Hvordan?

Har I fælles projekter med andre grønne foreninger?

Sponsorater fra erhvervslivet???

Bedre gydeforhold i tilløb til Vejle Å

Ti gode råd om lodsejerforhandlinger

- Først: Afklar interne mål og retningslinier i foreningen, = dit forhandlingsmandat. Handlekraft er vigtig!
- Brug netværk (ambassadører) til at skaffe oplysninger om den du skal forhandle med
- Afsøg hvordan passer jeres mål/interesser med lodsejerens mål/interesser, er der grundlag for et fælles billede?
- Brug objektiv viden i din argumentation, ikke regler og følelser

Ti gode råd om lodsejerforhandlinger (fortsat)

- Accepter at lodsejeren ikke synes, at det du kommer med, er det vigtigste i verden.
- Lov ikke mere, end du kan holde!
- Husk at du er til for lodsejeren -ikke omvendt.
- Tving ikke lodsejeren til at tage stilling til dit projekt for tidligt (og dermed måske sige nej).

Ti gode råd om lodsejerforhandlinger (fortsat)

Ægte interesse for lodsejeren og entusiasme fra din side smitter

Tag den viden som lodsejeren fremlægger alvorligt. Også selvom det lyder "mærkeligt". Som udgangspunkt lyver folk ikke!

Tal kun om ting, du har forstand på!